

ŠVIESTA

JORNAL
LITHUANO

"ŠVIESTA - LUZ"

Orgão de

Comunidade Lithua-
na de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
TELEFONAS 2-6252.
CAIXA POSTAL 4118.
SÃO PAULO.

L. R. K. Bendruomenės organas

Atsakomasis Redaktorius JESUS SABORIDO MONTANES.

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų 7\$000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I I V

SÃO PAULO. 1938, BALANDŽIO - ABRIL 30 D.

Nr. 18 (136)

Už Motinos Meilę

Meilė aukos nebijo, ji gyvena
auka ir auka savąjį aukurą kursto.

Prie tylios karžygės kojų šį sekma
dienį kultūringas pasaulis dės gėles.
Pirmas kiekvienų metų gegužės mėn.
sekmadienis yra Motinai pašventas. To-
limojų šjaurėj vaikai jai aukos pirma-
siais ankstybo pavasario žibuokles, o
pietų kraštuos—paima palmių ir laurų
vainikus.

Už Motinos Meilę.

Motina — didžiausia gamtos pas-
laptis ir aukščiausia Viešpaties dovana
žmonijai. Ji gražina atgal pasauliui
tai, ką kasdien išplėšia iš jo mirtis.
Motina stato vietoj išnešto į kapus
karsto lopšėlių su nauju kūdikiu, ir žmo-
nija gyvena toliau. Motina užpildo
tuščius valdovų ir popiežių sostus, mi-
nisterių ir vyskupų kėdes, kritusius ka-
ruomenės pulkus, turtingų rūmuose ir
vargių lūnelėse mirties padarytas spra-
gas. Visa žmonija nužengia nuo Moti-
nos kelių. Atimk iš pasaulio Motiną—
baigsis su vieno žmo-
gaus amžiumi žmonija, baigsis kultūra,
civilizacija, išradimai, religija, ir vis-
kas viskas, o žemė pavirs laukiniais
tyrais.

Stai, kas yra Motina grynai gim-
tinėje srityje.

Bet tai dar, toli gražu, ne viskas.

Prieš Motiną lenkiasi žmonija ne
dėl to, kad ji duoda kūnių gyvybę.
Taj įmano atlikti ir gyvulių patelės.
Motiną pasaulis gerbia dėl to, kad jai
tarpininkaujant, ateina į žemę naujos
sielos tiesiog iš Dievo rankų, kurios
atsineša begalinių turtų ir tobulinimosi
galimumų. Antra, pasaulis Motiną ger-
bia dėl jos beribės meilės savo kūdi-
kui. Ta meilė yra tokia didelė, šven-
tą ir kilni, kad jai lygtos šioj purvinoj
žemėj nėra. Tai yra tik viena tokia
nuostabi meilė — Motinos meilė.

Myli vedusieji. Bet jų meilėje
yra egoizmo, savęs ieškojimo. Myli
jauni. Bet jie taip pasirenka sau mei-
lės objektą iš tūkstančių, ir už meilę
nori gauti taip meilę. Tik viena Moti-
na myli be jokių išrokavimų, be pas-
rinkimo, myli tą kūdikį, kurį jai Die-
vas davė, ir myli jį be galo.

Tokia yra Motinos meilė.

Motinos meilės gyvena auka ir
auka savo aukurą kursto.

Jau duodama naują žmogų pasau-
liui.

Motina stato ant savo meilės au-

kuro savo šjarpulingas kančias ir savo
gyvybę. Milijardai Motinų mirė, eida-
mos šitą šventą savo pareigą. Tai
karžygės. Dar daugiau jų paaukojo
savo sveikatą, likdamos amžiuom pa-
liegelėm iki grabo. Tai invaliđės. O
didžiausia Motinų dalis už savo auką
gana patirti baisaus vaikų nedėkingu-
mo. Tai kankinės.

Motinos šventė turi savo pamoko
mostos reikšmės. Jos proga mes pri-
valome susimąstyti.

Pirmąsiai, žmonija privalo išmokti
labiau gerbti Motiną ir aukštąją jos
misiją. Kultūringoje visuomenėje Moti-
na yra apsupama pagarbos ir globoja-
ma. Jai užleđdžiamos pirmosios vletos
visur, ir jos vaikams parūpinama duo-
nos ir drabužio, jei ta Motina yra ne-
turtinga. Vaikai privalo šios šventės
proga gyvai prisiminti, kas jiems yra
motina, ir išmokti su ja elgtis taip,
kad jos gyvenimą ne skaudintų, o leng-
vintų ir saldintų.

Keista, bet tai yra tiesa: Motiną
gerbti ir myleti išmoksta žmonės tik
tada, kai šaukia jos vardą jau iš kapu.
Bet kas gyvenime Motinos negerbia ir
ją skaudina, toks žmogus yra nevertas
žmogaus vardo—yra piktesnis už žvėrį.

Kiekvieno žmogaus sąmonėje pir-
mutinis paveikslas, kuris ten atsispau-
džia, yra Motinos paveikslas. Jis yra
kūdikio džiugamas, gyvenimo saulė,
linksmą jo jaunų dienų melodija—vie-
kas. Motinos širdis kūdikį yra kaip
šventovė, kurios šventi kyapai jį užbu-
ria ir pavergia, ir kurios žodžiai skam-
bėjo ausyse kaip angelų giesmė. Jaunų
dienų atsimitimas nerotaj didžiausią
nusikaltėį sugraudina, ir jis verkia ant
motinos kelių, ar bučiuoja jos kapo že-
mę.

Nes Motinos meilė yratokia galin-
ga, kad ji vaikų paverčia net akmen-
nes širdis.

Ypatinai mes, lietuviai, privalo-
me daug tos meilės savo Motinoms.
Tautinę sąmonę įpriespandos metais
gyvą išlaikė ir dorą išsaugojo daugia-
usia lietuvi Motinos. Prie ratelio verp-
dama ji mokė ir ugde Tautos žadinto-
jus ir patriarchus: Valančių, Kudirką,

Basanayčių, Maironį ir kitus. Motina
nupelnė Lietuvai šventosios vardą, o ir
dabar klystacius šunkeliate savo sū-
nus ir dukras ji ragina neniekinėti se-
nųjų dorybių ir šventojo savo tikėjimo.

Neteiskime šjandien Motinos. Ji
savo vaikams vien gero velija. Jei ką
ir ne pagal jaunųjų sąmonę padaro,
dar įstiek iš meilės. Dėl to, sekma-
dienį, kai kultūringoj žmonija sveikins
Motiną, sveikinkime ją ir mes. Jei ke-
no sąjūnė neleistų Motinai pažiūrėti į
akis, Motinos dieną tokiam yra parei-
ga pasakyti tai, kas buvo negera jo
santykiuose su ja.

Už Motinos Meilę mes jai mokėsi-
me taip pat meilę, pagarbą ir kiusnu-
mu. Už mirusios Motinos meilę atei-
lyginsime malda. Katalikų Bažnyčia
kviečia visus tą dieną pakelti savo
malda prie Viešpaties už Motiną.
Tik tie, kurie užmušė savyje žmuniškū-
mą, te kvietimo neišgirs. Vieni kiti
Motinos Djeus paaukos Motinai.

Už Motinos Meilę.

LITUOVOS — VATIKANO DERYBOS

Pranešama, kad gegužės pradžioje
prasidės Lietuvos derybos su Vatikanu
(Šventuoju Sostu) santykiams sunor-
muoti. Tarp Lietuvos ir Vatikano
santykiai buvo nenormalūs nuo 1931
m. kaip arklysk. Bartaloni buvo įsa-
kyta apleisti Lietuvą.

Prieš 1 gegužės-arestai

Pirmoji gegužės, darbo ir tautų soli-
darumo šventės diena, būdavo išnaudo-
jama komunistų įvairioms demonstraci-
joms rengti ir neramumams užsieniuose
kelti. Visų kraštų policijos turėdavo
daug rūpesčių palaikyti tvarką ir rim-
čiai.

Tačiau dabar viskas apsvirtė aukė-
tyn kojom. Komunistai yra šaudomi
ir persekiojami jų pačių «rojuje». Tai-
gi, ir prieš šių metų gegužės
arštų daugiausia buvo Rusijoje. Vieno
je tik Maskvoje areštuota 3900 komu-
nistus.

JERUZALĖ. Angliams prievarta
kai kuriam laikui aprauninti payko
įsiskaitavusius arabus. Paskutiniai
praneša sako, kad vėl naujų neramu-
mų banga prasidėjo. Sukisti į kaleji-
nus arabų nacionalistų vadai, paskelbė
bado streiką. 28 tiek nusilpo, kad tu-
rėjo būti nuvežti į ligonines ir prievar-
ta pamaitinti.

Sis bado streikas vėl sukėlė visą
arabiškąją Palestiną. Vykata demons-
tracijos ir slaptai raginama sukilti prieš
žydus ir angly iš naujo.

Palestina yra neramiausias žemės
kraštas paskutinių dešimties metų lai-
kotarpyje.

— Meksikon, kur dabar gyvena zy-
das Leonas Trockis — Broušteinas, is
Rusijos vykata kelį čekistai, kurie ga-
vo įsakymą užmušti Trockį. Dėl to
trockininkų «tėvą» dabar saugoja sus-
uprinta meksikiečių policijos sargyba.
Be to, viloje, kurioje gyvena Trockis,
visi tarnai iki dantų ginkluoti. Prie
vartų įrengti kulkosvaidžiai. Apie na-
mus iškirsti visį medžiai, kad negalėtų
į juos įsilipę čekistai nušauti pro lau-
gą Trockio.

MOTINU MOTINA.

Tarp Kauno ir Varšuvos seniai éjo derybos

Siu metų sausio mėnesį kai kurie Lietuvos ir Lenkijos privatinūs asmenys vedė pasikalbėjimus apie abiejų valstybių eventualinius modus vivendi galimumus. Abiejų valstybių vyriausybės buvo apie tuos pasikalbėjimus pa-informuotos.

Ryšyje su šiais pasikalbėjimais ir jų pasekoje Lietuvos pasijuntiniai Paryžiuje kovo 17 d. po pietų buvo du-

ta instrukcija vyriausybės vardu pranešti Lenkijos vyriausybei per jos ambasadorių Paryžiuje, jog Lietuvos vyriausybė yra pasiryžusi pavesti vienam savo diplomatų iesti į kontaktą su Lenkijos vyriausybe nurodytu lenkų diplomatu tikslu išnėskinti padėtį tarp abiejų valstybių. Šios derybos buvo vedamos iki kovo 17 d.

Ispanijos karas baigiasi

Pranko karuomene, paskutiniu metu papildyta naujais vokiečių ir italų pulkais ir gavusi modernišku ginklą, ypač greitų vokiečių lėktuvų, kurie pasiekia 610 kilometrų į valandą, nesulaukiamai žengia į priekį.

Puolimai vyksta Viduržemio jūros pakraščiu į pietus ir į šiaurę.

Siomis dienomis paimta Alcala ir daugelis kaimų, kur vyriausybininkų krito 4000 užmuštų ir apie 1000 paimta į nelaisvę. Jokio rimtesnio pasipriešinimo nacionalistai nesutinka. Vyriausybininkų kareiviai bėga būriais į Prancūziją ir pasiduoda prancūzams.

Nacionalistai eina link Valencijos.

DAR VIS TEBEŠAUDO

Kirgizijoje pasmerkti mirti trys rusai. O Novosibirske keturi asmenys patalpinti kalėjimam, kuriems taipgi grėšia sušaudymas.

AUSTRIJOJ NACIAI TERORIZUO

JA visą kraštą ligšiol dar negirdėtu negirdėtu teroru. Anglų laikraščio "News Chronicle" korespondentas praneša, kad Austrijos sostinėje Vienoje nacionalistai kalėjimam pasodino dvylika tūkstančių asmenų. Gį provincijoje, įvairiose koncentracijos stovyklose patalpinti daugiau 40 tūkstančių asmenų. Korespondentas pažymi, kad minėta kaulių skaičių daugumoje sudarė buvę politikai, šiaip įtakingi austrai,

kunigai, socialistai, žydai.

Nepaprastai smarki kompanija pradėta prieš žydus. Teislami, tremiam, konfiskuojamas jų turtas.

Prancūzų -- italų derybos

Tarp Prancūzų ir Italijos vedamos derybos. Laikiniai derybos yra pertrauktos, kol grįš iš Albanijos Italijos užs. reik. ministeris Ciano. Tada jos bus vedamos toliau. Iš Prancūzijos pusės derybas veda Blondel, Prancūzijos pasiuntinys Romoj.

Tariamasi, kaip spauda spėja, dėl šių punktų:

1. Abisinių pripažinimas Italijai;
2. Keturių didžiųjų Europos valstybių pakto sudarymas;
3. Afrikos kolonijų pasidalinimas.

Apie derybų eigą plačiau pranešime kitame nr.

TOMSKAS. Aštuoni aukšti Sibiro geležinkelio valdininkai nuteisti mirti ir sušaudyti už „kenksmingą veikimą prieš Sovietų santvarką ir sabotazą“.

PIAUSTO LAIDUS?

Lenkijos laikraščiai praneša, kad vos tik spėjo atidaryti susisiekimą per administracijos liniją, Lietuvos pusėje tuojau buvę nakėja nupiauti telefono – telegrafo laidai ir įšardyti geležinkelio bėgiai. Kaunas šią žinią atšaukė.

Naujas imigracijos ir natūralizacijos istatymas

Sulyg naujų imigracijos istatymų yra panaikinamos šamados. Išvažiavimas Brazilijon pavedamas kontroliuoti konsulatams.

Emigrantai, dalijami į laikinus emigrantus, kurie Brazilijoje turės teisės pasilikti 6 mėnesius, Zėmdirbius, kurių įvažiavimą tvarkys atskirų estadų vyriausybės; specialūs emigrantai yra mokslininkai, įvairių sporto šakų atstovai ir kt. Bendrieji emigrantai

bus skaitomi tie, kurie turės įsigiję čia kokį turtą, bei pragyvenimo šaltinius, norėdami Brazilijoje apsigyventi ilgesniam laikui.

Paskelbta šis natūralizacijos istatymas. Norint natūralizuotis reikia Brazilijoje išgyventi dešimt metų ir nebūti nusikaltusiam.

Išimties keliu, natūralizuotis galės ir mažiau laiko išgyvenę Brazilijoje. Pavyzdžiui, asmens nusipelnę Brazilijai.

Smarki priešreliginė propaganda Sovietuose

Besitartinant Vėlykų šventėms (prosvilavai švenčia dvi savaites vėliau) komunistai išvystė smarkią propagandą. Seštadienio vakare visur veikė kinai, teatrai, šokių salės, miestų aikštėse gros orkestrai. Tuo norima atitraukti žmonės nuo tikėjimo, o ypač jaunimas. Nepaisant smarkios

propagandos, kaip telegramos praneša, dar neuždarytos bažnyčiose ir cerkvėse šventadieniais kimite priskikimė žmonių. Daugelis negali patekti bažnyčių vidun, stovi šventoriui ir melžianai net ir lietui smarkiai lyjant. Religinės žmogaus prigimties joki komunistai neįstengs pakeisti.

VISA ZEMAICIU PLENTA ISSODINS MEDZIAIS

Pranešama kad nuo Kauno prie Zemačių plento per keltolika kilometrų pasodinta keli tūkstančiai medelių. Siemet ir ateinančiais metais bus medžiai išsodintas visas Zemačių plentas

VILNIUS PRASO NUOLATINIO SUSISIEKIMO SU KLAIPEDA

Iš Vilniaus praneša, kad miesto atstovai kreipėsi į lenkų susisiekimo ministereja, kad darytų žygių tarp Vilniaus ir Klaipėdos pradėti nuolatinį susisiekimą. Apie Liepoją Vilniuje ne negalvojama.

Tautos atstovai rekolekcijose

Kad tinkamiau pasiruošus artėjančiam tarptautiniam Eucharistiniam kongresui, abiejų legislatyvinių kamėrų vengrų katalikai atstovai nutarė dalyvauti trijų dienų rekolekcijose, kurias pėreiją savaitę atliko T. T. Jėzuitų rekolekcijų namuose. Visi dalyviai, priėmę Komuniją, išklausė kardinolo Sėredi pasakytos kalbos, kurioje jis ypač pabrėžė, jog Eucharistijoje esantis Kristus sudašo šio ir pomirtinio gyvenimo centrą.

„Jūs — sako kardinolas tautos atstovams — atsakykite Dievui ne vien tik už jūsų pačių sielas, už jūsų šeimy-

nas, bet ir už visą tautą. Leidžiamųjų istatymų pasėkas pajus visa tauta ir ne vien per keletą dienų, bet per išius dešimtmečius, o gal ir amžius. Tik Kristus dvasioje išleisti jį istatymai laiduoja tautų gerovę. O toji užduotis yra itin sunki mūsų laikais, kai visur pasireiškia Dievui priešingas tendencijos. Aš jums linkiu ištesėti Kristaus Karaliaus ištikimybėje, nes Jis, teisingasis teisėjas, paskutinėje dienoje jums atseiks jūsų darbai pelnytuoju sąjku.“

Sugiedoję „Eucharistinį ir tautinį himnų tautos atstovai išsikirstė. „Osserv. Rom.“

KO NORI LIETUVOS MOTERYS

L. K. Moterų Dr-ja savo jubilėjinėje konferencijoje priėmė tokias rezolucijas ir nutarimus:

I

J. E. Valstybės Prezidentui, J. E. Ministeriui pirmininkui, Ponui Kariuomenės Vadui pasiuntė raštą, kurjame pareiškia, kad glitai siejolasi mūsų valstybės ir tautos reikalais, yra pasiryžusios tėvynės laisvei apginti kad ir didžiausių aukų nepagalėiti.

II

RELIGINIU ATZVILGIU

Konferencija nutarė: Visuose skyriuose platinti ypatingą pamaldumą į Dieviškąją Jėzaus Sirdį, atkreipti ypatingą dėmesį į jaunuomenės religinį auklėjimą.

III

Lietuvių Katolikų Moterų Draugijos Jubilėjinė Konferencija, įvykusė š. m. kovo mėn. 20—22 d., atstovaujanti 40.000 organizuotų moterų, prašo sanoruoti valstybės ir Bažnyčios saugpal konkordato nuostatus ir padaryti žygių, kad Sv. Tėvo nuncijus gyventų Lietuvoje.

IV

J. E. Ark. Metropolitul adresuotame rašte, konferencija prašo atkreipti dvasin. dėmesį į priešmokyklinio

amž. vaikų religinį auklėjimą, rengiant tėvams katechizacijos kursus ir prašo padaryti žygių katechetėms rengti.

V

Atstovės prašo Seimą sudrausti šėmų griovikus šalinant įvairjus persiskyrėlius ir susimetėlius iš atsakingų pareigų, o ypač iš auklėtojų pareigų, o ypač iš auklėtojų pareigų, nes tokiose vietose būdami jie piktina visuomenę, o ypač mokyklinį jaunimą. Nusikraustiems šėimos nariams globoti prašo išleisti istatymą, o visas katalikišką mokyklą remti materijaliai ir moraliai.

VI

Konferencija kreipia vyriausybės ir visuomenės dėmesį, prašydama suteikti pagalbos motinai ir vaikui jų sunkioje būklėje ir siūlo:

1. Suteikti nemokamą gimdymo pagalbą kaimo moterims.
2. Isteigti skrajojamas motinos ir vaiko higienos parodas.
3. Prašyti savi valdybes skirti lėšų motinos ir vaiko sveikatos reikalams.
4. Prašyti Svetimo Ministeriją įvesti privalomą motinos ir vaiko higienos kursą aukštesnioje mokyklose ir papildomus šėimai pasiruošimo kur-

sus pradžios, vidurinės ir aukštesnės mokyklose mergaitėms ir berniukams.

Kad būtų šalinami iš viešojo gyvenimo dorovė pavojingi akstinai: vasarvietės ir paplūdiniai būtų palyzdinčiai tvarkomi, prisilaikant dorovės dėsnų. 2. Kad ne tik istatymu bet ir gyvenime nebūtų toleruojamos žmonių tvirkimo istaigos.

VII

Kraštui blaivinti griebtis šių priemonių:

1. Moterų Dr-jos skyriuose per paskaitas daugiau kelti blaivinimo idėjas.
2. Prašyti vyriausybę išleisti istatymą, kad pusė vyro uždarbio būtų išmokama žmonoms šėimai išlaikyti.
3. Mirusių minėjimas ir šėiminės šventės rengti tik blaivias.
4. Gaminų ir propoguoti bealkoholinių gėrymų — vaisių smulčių gamybą.
5. Boikotuoti «samogonščikus» ir neleisti steigti naujų smuklių ir esama skaičių kjeik galima sumažinti.

VIII

Konferencija įpareigoja Centro Valdybą:

1. Išrūpinti radiofonė moterų švietimo reikalams valandėle, kuri būtų taikoma tiek miesto, tiek kaimo liaudies moterims.

2. Pravesti steigimą jaunų t. y. tokių motinų ratelių prie skyrių, kurios dar turi mažus vaikus ir tiems rateliams išdirbti konkrečią programą, duoti praktiškos medžiagos per spaudą.

3. Daryti žygių, kad būtų atpigintas cukrus, kuris taip reikalingas vaikams.

4. Pravesti priešcheminės apsaugos ir sanitarinio pasiruošimo vajų.

LIETUVIAI KATALIKAI

Skaiykit ir platinkit didžiausj Brazilijos katalikų laikraštį

“LEGIONARIO”

Jis yra savaitinis. Bet didelio formato ir įdomaus turinio. Metams Prenumerato kaina 15000 Pinigus galima siūsti šiuo adresu «O Legionario» Rua Immaculada Conceição, 59. Caixa Postal 3471, Telephone 5-1536.

Lietuviai katalikai norintieji užsisakyti per «Sviesos» redakciją gali kreiptis kiekvieną dieną pas rinkėją Rua da Mooca 309.

LIETUVOS VADU PROKLAMACIJA TAUTAI IR VYRIAUSYBEI

Šitas atsisaukimas į Tautą ir Vyriausybę buvo paskelbtas, kada lenkai Lietuvai pasiuntė jau žinomą ultimatumą. Buvę prezidentai, ministrai pirmininkai, ministrijai pasisako už plačiąs koalicionis pagrindais suorganizuotą vyriausybę.

Redakcija.

„Suprasdami gyvenamojo momento visą Lietuvos ateičiai svarbą ir todėl su visa tauta skausmingai išgyvendami šią dieną, mes, kaip savo krašto piliečiai, laikome savo kilmiją pareiga pasakyti tautai ir vyriausybei, kad situacija, kurioje šiandien randaši mūsų kraštas yra išimtinai pavojinga. Mūsų įsitikinimu normalų su Lenkija santykių užmezgimas buvo ir yra Lietuvos interesas; bet mes suprantame, kad būdas, kuriuo jį lieko atnaujinti, nėra vertas mūsų garbingos savo didinga praeities tautos, Vytauto Didžiojo vadovautos tautos.

„Per vienuolika metų dabartinė vyriausybė turėjo daug patogių ir Lietuvai palankių progų atnaujinti normalius su Lenkija santykius Lietuvos garbingu būdu. Dabartinė vyriausybė savo užsienio politikoje nepadarė nei reikiamo sumanumo, nei tarptautinės situacijos gilaus supratimo ir davė Lenkijai progos tą situaciją panaudoti Lietuvos garbę pažeminančiu būdu. Skaudus ultimatumo forma kirstas Lietuvos vyriausybei smūgis per ją pasiekė ir pačią tautą.

„Tas, kas šiomis dienomis atsitiko, yra neišvengiamas skausmingas mūsų tautai bet ir labai pavojinga, nes artimiausioj

ateity slepia savy daug skaudžių netikėtumų. Savo politika privedusi prie esamos padėties, kad kaimynas ryžosi tvarkyti santykius su mumis ne kaip lygus su lygiu, bet ultimatyvės natos keliu, dabartinė vyriausybė atidare lengvą kelią ir tolimiems panašiams veiksams iš Lenkijos pusės. Priešingos pažeminta vyriausybė negali atstovauti Lietuvai ir ginti jos reikalus.

Konsoliduoti tautą jos ateičiai pavojaus valandoje, surišti ją ir paskatinti vieningai žygiui, sukelti jos pajėgumą ir padaryti atsparią jos laukiantiems sunkiems bandymams, gali tik nauja koalicionis pagrindais sudaryta ir visus mūsų valstybiškai nusistatčiusius sluoksnius atstovaujanti vyriausybė. Nes dabartinė vyriausybė per vienuolika metų skelbusi tautos vienybę, ne tik jos neįgyvendino, bet, atstumus tautą nuo valstybės reikalų rūpinimo, ją suskaldė, suniveljavo, pasistengė padaryti iš jos palaidų vienietų masę, kad tik lengviau valdytų.

„Savo politiniu režimu jisudemoralizavo tautą, matindama ją cenzūperkoštomis žiniomis, slovindama kiekvieną kritišką mintį ir gyvą iniciatyvą, sistematingai atratindama mūsų visuomenę domėtis ir suprasti valstybės reikalus — ir reikalaujama aklo savo darbams pasitikėjimo. Tokia politika vedė mūsų tautą prie politinio neveikumo ir jos atsparumo mažinimo, slopino jos pasiryžimą ir tai mes su visuskausmu turime šioje valandoje konstatuoti.

„Norint stiprinti tautos pajėgumą, sukurti tikrą tautos vienybę, kaip to griežtai reikalauja dabartinis momentas, reikia:

1. Kad dabartinė vyriausybė nedelsdama atsistatdytint.
2. Kad būtų sudaryta nauja, tautos pasitikėjimą turinti, visų valstybiškai nusistatčiusių grupių koalicionis pagrindais vyriausybė.

„3. Kad naujoji vyriausybė, rūpindama einamuosius reikalus, kartu neatidėliojant ruoštų kraštui tokiai naujai demokratinio valdymosi tvarkai, kuri, atitinkdama tautos dvasią ir per dvidešimt metų jos įgytus patyrimus, garantuotų mūsų kraštui ramybę, pasitovumą, gyvą, laisvą mūsų tautos vystymąsi jos politiniame, kultūriniame ir ekonominiame gyvenime.

„TAUTIEČIAI! Šiuos žodžius jums pareiškdamį, tikimės, kad gyvenamojo momento svarbą suprasdami mes visi sugebėsime sudaryti vieną glaudžią šeimą, kurioje nebus vietos jokiams provokaciniams ekscesams, kurie šiuo momentu galėtų būti išnaudoti mūsų tautos ir valstybės nenaudai.

„Buvęs Lietuvos Respublikos Prezidentas DR. K. GRINIUS.

„Buvęs Lietuvos Respublikos Prezidentas A. STULGINSKAS.

„Buvęs Ministeris Pirmininkas ANTANAS TUMĖNAS.

„Buvęs Ministeris Pirmininkas M. SLEŽEVIČIUS.

„Buvęs Ministeris BISTRAS.

„Buvęs Ministeris KARVELIS.

„Buv. Ministeris KRUPAVIČIUS.

„Buvęs 1918—1919 m. teisingumo ir vidaus reikalų ministr. P. LEONAS.

„Pasirašęs nepriklausomybės aktą ir 3-cio seimo vice-pirm. St. KAIRYS.

„Vytauto Didžiojo Universiteto prorektorius profesorius A. PURENAS“.

Tamsta žinai, ko kiti nežino.

Pasakyk ir jiems: «Sviesa» — rimčiausias Lietuvos laikraštis!

KAUNE BUS GERDEZINĖ KONFERENCIJA

Kaip jau prieš kelis metus buvo numatyta, šių metų vasarą Kaune įvyks Pabaltijo ir Skandinavijos geodezinė konferencija, kurioje dalyvaus prancūzų ir, gal būt, lenkų atstovai.

NEMUNU PLAUKS LENKU BAIDARININKAI

Vasarą lenkų baidarininkai organizuos didelę kelionę Nemunu per D. Lietuvą ir kanalais per Rytprūsijus į Gdynę. Mūsų baidarininkai taip pat nori plaukti Nemunu ir Nerimui per Vilniaus kraštą. Iš Malėtų ežerų (Utenos apskr.) į Kauną vandens kelias eina per Vilnių. Jis, kaip tenka patirti, ir numatomas panaudoti.

LATVIAI KVIEČIA PROF. KOLUPAILA

Rygos universiteto profesoriai kreipėsi raštu pas profesorį Kolupailą, prašydami sutikti skaityti Rygos universiteto paskaitų.

LIETUVOS ISTORIKAI

ruošiasi dalyvauti tarptautiniame istorikų kongrese, kuris įvyks rugpjūčio mėn. Ziuriche. Galvojama ir apie kongreso susaukimą Lietuvoje.

KATALIKAI SUSIRŪPINO KURČIAIS NEBYLIAIS AMERIKOJE

Iš 100.000 kurčių nebylių Jungtinėse Valstybėse yra 20.000 katalikų, iš kurių tik 5.000 yra aprūpinami tikėjimo atžvilgiu. Amerikos vyskupų konferencija susirūpino katalikiškuoju kurčių nebylių auklėjimu. Vyskupas Gannonas reikalauja, kad šį darbą į savo rankas paimtų visuomeninės organizacijos.

Kun. P. Ragaižinskas.

Lietuvių Katalikių Moterų Draugija Brazilijoje

Veikusi prie L. K. Bendruomenės moterų sekcija persiorganizavo į atskirą draugiją. O persiorganizuoti buvo gyvas reikalas, nes buvusi padėtis neleidė taip veikiamai išplėsti ir sutvarkyti, kaip reikalauja šių dienų gyvenimas iš lietuvės moters išsivėsus.

Pirmas uždavinys, kuris stovi prieš akis Draugijai, tai kova už LIETUVIŠKĄ ŠEIMĄ. Tauta, valstybė tiek yra stipri, kiek tos stiprybės ji gauna iš šeimos. Lietuvė motina išauklėjo Lietuvai Valančius, Daukantus, Maironius, Basanavičius, tūkstančius nebijančių nuovargio, nei pasiaukojimo knygnešiu, savanorių pulkus, kurio laisvą noru, ntekeno neverčiami, mes dar nebuvome kam verstį, palikę laukuose arklių, mokykloje knygą, stoji į besioorganizuojančios Lietuvos kariuomenės gretas ir ejo nelygion kovon su priešais. Šiandien drąsiai galima tvirtinti, jei Lietuva prisikėlė naujam, laisvam, nepriklausomam gyvenimui, tai didžiausias nuopelnas yra lietuvės katalikės motinos, kuri į jaunosios kartos širdis iš pat mažens, skiepėjo Dievulio, savos kalbos, gimtojo krašto melę.

Lietuviškos išsivijos ateitis yra motinų rankose. Motina savo mažam sūneliui yra pirmuoju kunigu ir mokytoju. Ji pirmutinė jį moko Dievulio vardą ištariti savo gimtąja kalba. Ji

pirmutinė yra gimtosios kalbos ir gimtojo krašto mokytoja. Nevisi Brazilijos vaikučiai turi progos lankyti lietuvišką mokyklą. Didesnis nuostimtis išsivijų vaikų nelanko lietuvišką mokyklą. Vienintelė lietuvių ugdymojo šeima. Todėl tautiniu atžvilgiu lietuvės motinos pareigos yra didelės.

Negalima akių užmerkti ir praeititylomis pro taip jau pusėtinai įsimetusį vėžį, ir į lietuviškas šeimas, tai per didelį PERSISKYRUSIU šeimų skaičių. Lietuviška išsivija nėra taip skaitlinga, kad būtų galima numoti ir nesijeloti ta didžiausia rykšte kuri plaka ir palaidoja didžiausias tautas, kad neis tengu užkirsti kelią pusėtinai išsiplėstam šeimų palaidumui. O tiesiog baimė perima, kai pamatai, kad daugiau gaminama grabų, negu lopšių. Yra ir daugiau vėžių graužiančių sveikos paderies šeimos pamatus.

Šių faktų akivaizdoje kiekviena lietuvė moteris, fabriko darbininkė ar inteligentė, kuriai tikrai arti širdies yra lietuvių išsivijų reikalai, jūrtojaus diena, negali ilgiau delsti ir neveikti. Tą skaudžių lietuviškų šeimų nelaimę, su kuria nemažiau energingai reik kovoti, kaip su kokiu maru, gali pašalinti tik bendras, stipriai organizuotas visuotų šeimos vaidilūčių, lietuvių katalikų moterų frontas. Šį frontą, kaip tik or-

ganizuoja Liet. Kat. Moterų Draugija Brazilijoje. Nors dar tik darbo pradžia, tačiau, kolonijoje randa gyvo ir nuširdaus pitarimo. Tai liudija, kad ir na riu skaičius, kuris yra jau daugiau šimto.

Iš tolimesnių konkrečių darbų Draugijos yra VAIKU DARZELIO STEIGIMAS. Tai jau netolimos ateities reikalas. Darzelio vedėjos Seserys Pranciškonės rugpjūčio m. atvažiuos iš S. Amerikos. Nemaža reiks prisidėti ir prie mokyklos išlaikymo, kuri nuo ateinančių mokslo metų pradės veikti Villa Zelinio, netoli bažnyčios. Štai tik bendri darbo barų apmatai. Darbo rankų ir protų čia niekad nebus per daug. Reikia tikėti, kad ir inteligentės moterys, šiems gražiems užsimojimus neliks abejingos. Savo įgytomis žiniomis pasistengs palaikinti su darbo ir vargo letuve motina, kuriai likimas neleidžia įsigyti daugiau žinių, bei praktikos organizaciniame darbe, kuri gyvenimo sąlygų priversta yra persiskirti su savo numylėta šeimėle ir fabrike stovėti prie užiauciu masinu. Ji tikisi ir laukia, kad lietuvių inteligentė moteris jos atžvilgiau nebus abejinga.

O organizuoto darbo vaisių mažumai nėra ko abejoti. Lietuvės moters išsivėjimas tiesių ir reikalų gynimas, jos švietimas, kova už sveiką lietuvių išsivijų šeimą, katalikišką jaunųjų kartu auklėjimą yra kviečiamos visos lietuvių moterys.

Štai darbo programa ir veikimo planas Lietuvų Katalikių Moterų Draugijos.

Amerikos Liet. Kat. ekskursijos į Lietuvą

Pittsburge įvyko ALRK Federacijos suvažiavimas, kuriame dalyvavo centr. Amerikos lietuvių katalikų vadovybės. Pasitarime buvo svarstyti kat. spaudos ir or-jų reikalai, pritaria Kunigų Vienybės krypties kovoti už katalikų teises, nutarta atgaivinti Amerikoje — Tautos Fondą, kurio išdas būtų naudojamas pirmiauliams svabiešiams kat. akcijos reikalams.

Taip pat pritaria liet. kat. ekskursijos į Eucharist. kongresą Budapešte ir į Lietuvą (šial ekskursijai vadovaus kun. J. Balkonas), nutarta remti vyčių ekskursiją į „Pav.“ jubiliejinę konferenciją. Pareikštas gilus pasitikėjimas Lietuvos vyskupais.

IS PAPERSTO TURGAUS PADARĖ MANIFESTACIJA

Lenkų radijo paskelbė, kad Lenkai pasitintį, vykstantį į Kauną, nepaprastai daug žmonių sutiko Suvalkų Kalvarijoje. Tai buvusi tiesiog didžiulė manifestacija.

Tą dieną Suv. Kalvarijoje buv. etinis turgus, iš kurio, kaip vyko p. minėtis, žmonės dar nebuvę išsiskirstę. Kadangi turgaus aikštė yra prie tranzitinio plento, tai žmonės, pamatę, kad pastatyta daugiausia policijos, taip ir sugrudo pažūrėti, kas ten bus.

— Pašto v-ba numato šiemet įrengti 20 naujų telefono centrinių, praplėsti telefono tinklus Panevėžy, Pagėgiuose, Marijampolėje, Ukmergėje, Prėkulėje ir Juodkrantėje.

IS LIETUVOS

Latviai mėgins konkuruoti Klaipėda

Pradėjus geležinkelio susisiekimui tarp Lietuvos ir Lenkijos, pasak latvių, atgysias judėjimas geležinkelio į Liepą. Latvių ištiktinimu, Vilniaus miestą ir kraštą aptarnausis Liepojos uostas, iš kurio ir į kurį prekės bus vežamos geležinkeliu per Mazeikius, Siaulius, Kairiadoris. Nors geležinkelis į Klaipėdą yra aštuoniais kilometrais trumpesnis, kaip į Liepą, bet, esą, sumažinus tarifus būtų galima konkuruoti. Sakė apskr. gyventojai, kurie ko vo mėn. Sakuose geležinkelio reikalu turėjo skaitlingą visuomenės susirinkimą, dabar šį klausimą dar labiau pasiryžę kelti, ypač kad ir p. Susisiekimo Ministeris prieš kiek laiko yra pareiškęs, jog Kazlų Rūdos — Sakų — Tau

NĖRA MOTINĖLĖS

Mudvi sesaitės,
dvi našlaitėlės,
kur mudvi eisme,
ten graudžiai verkse.
Eisme, sesaitė,
į darželėlį
žalių rūtelių
pasifilurėti.
Oi, yra, yra
daržė rūtelės,
oi, nėra, nėra
man motinėlės.
Nuskins rūteles,
atfels ir kitos,
mirė močiutė,
nebėr man kitos.

LIAUDIES DAINA.

ragės — Klaipėdos geležinkelis būtų reikšmingesnis tada, kai atgytų susisiekimas su Vilniū ir Suvalkais. Šį geležinkelį nutiesus, kelias į Klaipėdą sutrumpėtų dar apie 80 km, ir konkurentai Klaipėdos uostui nebūtų pavojingi.

PLANUOJAMAS PANEVĖZIO — RASEINIŲ PLENTAS

Susisiekimo Ministerija jau atliko viešus matavimus ir numato tvesti Panevėžio — Raseinių plentą, kuris sudarys dalį Klaipėdos — Rytų Lietuvos plento.

NAUJA GELEŽINKELIO LINIJA

Ryšium su numatomu prekių tranzito pagyvėjimu iš gilesnės Lenkijos per Lietuvą į Klaipėdos uostą, kaip rašo „D.“, pasidarė labai aktualus reikalas tiesi iš Kazlų Rūdos per Sakius, Jurbarką ir Tauragę plačią geležinkelio šaką, kuria bus artimiausias kelias į Klaipėdą iš Vilniaus ir Suvalkų sričių. Galimas daktas, kad ir geležinkelis nuo Alytaus ligi Varėnos turės būti sutaisytas.

PALANGA NUMATO SVECIU IS LENKIJOS

Ateinančią vasarą daug kas ruošiasi į Palangą atvykti iš anos pusės

VINCAS STONIS

Našlaitės daina

Oi šaudžia ir gaudžia žalioji girelė,
Pageltę lapeliai jai byra,
Vai skauda, vai gelja jaunoji širdelė,
Galva man nuo sielvarte svyra.
Ne tiek gal gružei nagelto lapelių
Ir žemėn be laiko nukrito,
Kiek ašarių man iš žydiųjų akelių
Skruoštais tylomis nusirito.

Ateis vasarėlė, močiutė saulelė
Vėl pilką žemėlį susildys,
Kaip rūta daržely, žaliuos vėl girelė,
Tik mano širdies nenutildys.

Nebėra močiutės, nebėra senutės,
Suvargus galvelei priglausti,
Vai nėr numylėtos skalstyeidės sesutės,
Pravirkus paguosti, užjausti.

Tai virsiu, pavirsiu į raibą gegužę,
Nuakrisiu į žalią giružę
Ir verksiu, rypuosiu ten dieną, naktelę,
Paporysiu liūdną godelę.

Klausys ažuolėlė, klausys žaliukėlis,
Spindės jam lapelius raselės,
Nustos man skaudėti jaunoji širdelė,
Nustos man byrėt ašarėlės.

A. P. CECHOV'AS.

ŠUNDAKTARIAI

Valdžios ligoninė. Rytas.
Nesant gydytojo, išvykusio medžių, ligonius priima felčeriai: Kuzma Egorovas ir Gliėbas Gliėbyėas. Ligonį apie trisdėšimt. Kuzma Egorovas, laukdamas, kol užsirašys ligoniai, sėdi priimamajame kambaryje ir geria cikorisijos kavą. Gliėbas Gliėbyėas, nesiprausęs ir nesusiukavęs nuo savo gimimo dienos, pilvu ir krūtine užgulęs etalą, pyksta ir užrašinėja ligonius. Užrašinėjamas vedamas statistikos reikalui. Užrašo vardą, tėvo vardą, pavardę, gyvenamąją vietą, metus, ar mokytus, o paskui, po priėmimo, ligos pavadinimą ir duotuosius vaistus.
— Velnias žino, koktos čia plunksnos! — pyksta Gliėbas Gliėbyėas, darydamas „žydus“ ir storus vingius didelėse knygose ir mažuose lapeliuose. — Kokie čia rašalai? Tai degutas, o ne rašalai! Stebiuosi aš ta vyrfausybel! Liepia užrašinėti ligonius, o pinigų rašalui duoda porą kapeikų metams!.
Priek! — šaukia jis.
— Kas toks?
— Jonas Mikulovas.
Priena aprištu veidu žmogelis ir „bosas“ Michailė?
— A? Kaip? Kalbėk rusiškai!
— Jonas Mikulovas.
— Jonai Mikulove! Pasitrauk! Ne tave klausiu! Tu! Kaip vadinišis?
Michaila šypsosi.

— Lyg nežinai? — klausia jis.
— Ko juokiesi? Velnias juos žino! Čia nėra kada, laikas brangu, o jie su šposais! Kaip vadinišis?
— Tarytum nežinai? Nudegei?
— Zinau, bet turin paklausti, nes tokia forma...
— O nudegti nėra ko... Na toki girtuoklis, kaip jūsų mylėta. Negeriam nusigėrimu... Vardas ir pavardė?
— Kam aš turju pasakoti, kad tu patsai žinai? Penki metai jau kaj žinai... Ne jau užmiršai šeštuosius?
— Užmiršiau, bet forma! Supranti? Ar tu nesupranti rusiškai? Formal — Na, jeigu forma, tai velnias ta ve nematė! Rašyk! Michaila Fedotyėas Izmuėenka...
— Ne Izmuėenka, o Izmuėenkovas.
— Lai būna Izmuėenkovas... Kaip nori, kad tik išgydytum... Nors ir Su-tas Ivanyėas... Vis viena...
— Užsėmimas?
— Bosas.
— Kiek metų?
— O kas juos žino. Krikitynose nebuvau, nežinau.
— Keturiasdešimt turėsi?
— Gal ir turėsiu, o gal ir neturėsiu... Rašyk, kaip išmanai...
Gliėbas Gliėbyėas žiūri kai kurį laiką į Michailą, galvoja ir rašo 37. ir rašo 41.

— Mokytas?
— O lyg giesmininkas gali būti nemokytas? Galva!
— Prie žmonų tu j mane turi „jūs“ sakyti, o ne rėkti taip. Sekantis! Kas toks? Kaip vadinišis?
— Mikiforas Pugalovas, iš Chaplovo.
— Chaploviešų negydom! Sekantis!
— Padarykįt tokią dievlišką malonę... Jūsų didenybe. Apie dvidešimt varstų pėsčias šjau...
— Chaploviešų negydom! Sekantis! Atsitrauk! Nerūkyt šionai!
— Aš nerūkau, Gliėbe Gliėbyėai! — O kas čia tavo rankoje?
— Tai užraštas mano pirštas, Gliėbe Gliėbyėai!
— O ne cigaras? Chaploviešų negydom! Sekantis!
Gliėbas Gliėbyėas baigia užrašinėjimą. Kuzma Egorovas pabaigė gerti kavą, ir prasideda priėmimas. Pirmasis pasima sau farmaceutinę dalį — ir eina vaistinėn, antrasis — terapeutinė — ir užsiveika citratinę prikštę (apsivilkta).
— Marija Zaplaksienė! — šaukia iš knygos Kuzma Egorovas.
— Čia, tėveli!
Priimamąjį kambarį įeina mažą, trimis pražūtėmis susiraukusi, lyg nelėmto likimo pritrėkšta, seniukė. Jinais žegnojai ir su pagarpa lenkiasi gydanciam.
— Hm... Uždaryk duris!.. Ką skauda?
— Galvą, tėveli.
— Taip... Visą, ar tik tai pusę?
— Visą, tėveli... kaip yra visą...

administracijos linijos. Jau teirautasi apie vilų išnuomojimo sąlygas. Manoma, kad ta padėis proga ir kitj pajūrio kurortai šjemet sulauks daugiau vasarotojų.
LENKU PASIUNTINYBĖ KAUNE STA TYSIANTIS NAMUS
Šjuo metu teikoma laikinų patalpų lenkų pasiuntinybeli Kaune. Kiek vėliau, kaip teko girdėti, numatoma Kaune, greičiausiai Duonėjaičio g-vėje, pasistatyti nuosavus namus. Esą, žėmės savininkai jau siūlė sklypas. Kadangi Kaune labai didelis butų trūkumas, tai lenkų pasiuntinybės namai bus pastatyti, gal būt, dar šį vasarą.
APRIBOTAS MEDIKU SKAICIUS
Jau apribotas skalėsius stojančiųjų į Medicinos F-tą: j med. skyrių bus priimama 60 studentų, j odontologijos — 30 ir j farmacijos — 25.
RENGIA 250 VARGSU PRIEGLAUDA
Kaunas greit turės didelę senelių — ligonių prieglaudą. Zaliakalnių Sv. Vincento a Paulo Dr-jos Prisiėkėjimo skyriaus statomos senelių — ligonių prieglaudos darbai jau prasidėjo. Daromj perdengimai, laiptai, langai, durys. Dabar Kaune yra daug vargšų, įyairių ligonių, kurie prieglaudose nebetilpsta jos perpildytos. Naujojoj prieglaudoj uilps 250 vargšų — visi reikalingiausieji. Bus priimami tik kauniškiai. Prieglaudos sąmata — 378.841,27 Lt.
ZUVINTO EZERE 20 GULBIU
Zuvinto ezere šjemet jau plaukioja apie 20 gulbių, tarp kurių kelios gulbės giesmlininkės. Ir šjemet gulbės Zuvinte rengiasi perėti. Miškų administracija susirūpinusi jū saugumu.
PASODINS 2 MIL. MEDELIU
Visose apskrityse ir valsėčiuose jau baigiami sudaryti medžių sodinimo komitetai. Sodinimo darbuose dalyvaus organizacijos ir mokyklos. Šjemet numatoma iš viso pasodinti apie du milijonus medelįų.
— Ukmergė miesto s-bė Pjvonijos kurorte statys vasarnamį.
— Galvą taip neįvyniok... Nusirėšk tą skudurą! Galva turi būti šaltyje, kojos šilumoj, o korpusas yditiniam klimata... Pilvu skundiesi?
— Skundžiuosi, tėveli...
— Taip... Nagi patrauk sau apatinj blakstienų žėmyn! Gerai, užtenka. Mažakraujystė... Aš duosiu tau lašų... Po dešimtį lašų rytą, pietumis ir vakarą.
Kuzmą Egorovas sėdasi ir rašo receptą:
•R Liqueur feri 3 gr. to, kę stovi ant lango, o tą, kę ant lentynos, Jonas Jakoviėas neliejė be jo priimti po dešimtį lašų tris kartus per dieną Marijai Zaplaksienėi.
Senutė klausia, su kuo priimti lašus, lenkiasi ir įėina. Kuzma Egorovas metę receptą vaistinėn per langelį, padaryta sienoje, ir iššaukia sekantį ligonį.
— Timotiejus Stukotiejus!
— Čia!
I priimamąjį kambarį įeina Stukotiejus, plonas ir aukštasis, didelė galva, labai panašus įš tolo į kuolą, užmautą puodyne.
— Ką skauda?
— Sirdį, Kuzmą Egoryėai.
— Kuriam daiktė?
Stukotiejus rodo paėonėje.
— Taip... senai?
— Nuo Visų Sventų... Vakar pėsčias atėjau, taj apie dešimt kartų sėdai... Drebulys ima, Kuzma Egoryėai.
— Hm... Ką dar skauda?
(Bus daugiau.)

LIETUVIAI! Vísí kaip vienas skaitykite „SVIESA“

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokites ir skaitykit „Sviesa“.

„Sviesa“ yra tikriausias kiekvieno lietuvių išeivio draugas ir tarėjas.

„Sviesa“ gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargantams ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„Sviesa“ lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsišėiknius, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išetna.

„SVIESOS“ PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary P a s t a b a: Iš provincijos pingus siūsti Redaktoriaus vardu.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASCVOJ UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. (kertė rua Santa Ephenia) Tel. 4-0816. Ligonius priima: šokiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERINIŲ LIGŲ. Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Candia ir M. Cogano LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
n 6: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Už apmokamus skelbimus
Redakcija neatsako.

D-ras Povilas Ličciardi Santa Casa gydytojas - operatorius

MOTERŲ LIGŲ SPECIALISTAS. Moderniškas gydymas SKI VIO, KEPENU, BE OPERACIJOS. Sifilis, REUMATIZMAS, venerinės ligos ir GONORėja — VYRU IR MOTERŲ — gydymo procesas pagal naujausią amerikonišką būdą. BENDRA CHIRURGIJA KONSULTORIJA: Praça da Sé, 14 — 2 aukš. salės 12 ir 12-A. Tel. 2-5080 nuo 14 iki 16 val. REZIDENCIJA IR KONSULTORIJA: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro) Telef. 5-4175. PRIĖMMAS nuo 11 iki 12 ir nuo 16½ iki 20 val.

PASTABA: Kviečiamas vyksta į namus kiekvienu momentu — (DIENA ir NAKTI)

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“ įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gera!

Prenumeratą sumokėjote? — Gera!

Paraginat pažįstamus jų prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų.

Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gera!

Prenumeratą sumokėjote? — Gera!

Paraginat pažįstamus jų prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų.

Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gera!

Prenumeratą sumokėjote? — Gera!

Paraginat pažįstamus jų prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų.

Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gera!

Prenumeratą sumokėjote? — Gera!

Paraginat pažįstamus jų prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų.

Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gera!

Prenumeratą sumokėjote? — Gera!

Paraginat pažįstamus jų prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų.

Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gera!

Prenumeratą sumokėjote? — Gera!

Paraginat pažįstamus jų prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų.

Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gera!

Prenumeratą sumokėjote? — Gera!

Paraginat pažįstamus jų prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų.

Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gera!

Prenumeratą sumokėjote? — Gera!

Paraginat pažįstamus jų prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų.

Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gera!

Prenumeratą sumokėjote? — Gera!

Paraginat pažįstamus jų prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų.

Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gera!

Prenumeratą sumokėjote? — Gera!

Paraginat pažįstamus jų prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų.

Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gera!

Prenumeratą sumokėjote? — Gera!

Paraginat pažįstamus jų prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų.

Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

„Sviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.

3. Bom Retire — p. Bauzio krautuvėj (Rua Aymorės ir ant kampo Rua Carmo Cintra) ir José Paulino vaistinėj (Rua José Paulino, 109), ir kampaš Rua Silva Pinto ir Jose Paulino.

4. P. Kūrlausko krautuvėj — Vila Anastacia.

5. Praça da Sé prie laikrodžio.

6. Pas laikraščių platintojus ir

7. Pas „Sviesos“ įgaliotinius visuose miesto rajonuose, taip pat

IR — Rua Cuoto de Magaleas ir kampaš Rua José Paulino.

RIO DE JANEIRO MIESTE „SVIESA“

GAUNAMA: ANT KERTĖS LARGO

DA LAPA IR AVENIDA MEM DE SA.

BENDRUOMENĖS KNYGYNE

Villa Zelinoj rua sete 58 knygų gelima gauti skaityti šia tvarka:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 lig 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 1 ligi 2 val. popiet.

Bendruomenės nariai per mėnesį moka po 500 reisų, nenariai kas mėnuo po 1 milreisą ir 5 milreisų užstato. Surinkti pinigai skiriama knygų aptaisymui ir naujų knygų pirkimui

J. STANKŪNAS.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampaš. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.

Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

B. L. O. CENTRO NARIŲ IR VISŲ LIETUVIŲ DĖMESIUI

Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro patalpa, rua da Moçoá, 1719 (senas numeris 307-a), prie Aldo redakcijos, atdara kas dieną nuo 7 iki 10 valandos vakaro. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p. I patalpą gali užėsti kiekvienas lietuvis ir naudotis jau veikiančia skaitykla. Galima pasiskaityti visokiausių lietuviškų laikraščių iš Lietuvos ir Amerikos.

Nuo gegužės 1 dienos jau bus įrengta gydytojo konsultorija ir veiks trys dienas į savaitę: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais (nuo 7 iki 9 val. vak. Kiekvienas Centro narys galės krepšius pas gydytoją labai piginta kaina.

Gegužės 8 dieną, sekmadienį, 2 v. p. p. šaukiamas visuotinis Centro narių ir prijaudinančių susirinkimas Mokos lietuviškaj mokykloj. Visi Centro nariai ir prijaudinantieji dalyvausite kuo skaitlingiausia tame susirinkime. Naujas Lietuvos konsulas taip pat sutiko būti susirinkime.

Užsirašyti į Centrą arba nario mokėčius galima kiekvieną dieną Centro patalpoje nustatytomis valandomis. Rašykites Centran, kas dar nėra įsirašęs. Būrkimės visi lietuviai į krūvą ir dirbkime visi bendrai savo pačių naudai. Jei patys nesirūpinsime savo ateitimi, jei gyvenime išsisklaidė, niekas mums nepadės ir sunkiai valandai atėjus. Naudokimės tomis teisėmis, kurias mums teikia šio krašto valdžia, atokime ir stiprinkime mūsų pašalpinę organizaciją — Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centrą.

Valdyba.

NUSKENDO MOKINYS

Villa Anastazijos mokyklos mokinys Juozas Ražukas, nuėjęs su kitais vaikais š. m. 25 d. pasirašyti valtimi, įškrito ir paskendo. Palaidotas Araça kapuose.

ISVAZIAVO P. GAUCYS

Siandien iš São Paulo išvažiavo P. Gaucys, ejęs čia konsulo pareigas.

VISU CENTRO NARIŲ SUSIRINKIMAS

ivyks gegužės 8d. Mokos mokykloj. Dalyvauja visi S. Paulo lietuviai.

Tamsta žinai, ko kiti nežino. Pasakyk ir jiems: «Sviesa» — rimčiausias lietuvių laikraštis!

SVARBUS PRANEŠIMAS

Dr. Paulo Licciardi, Gydytojas — operatorius S-ta Casa, moterų ligų, sifilio, veneros, skilyto, kepenų ir kt. ligų specialistas, modernišką gydymą be operacijos, — praneša savo klėjejamam

visų miesto rajonui, kad įsteigė naują Konsultoriją Praça da Sé 14, antras aukštasis, salės: 12 ir 12-A. Čia bus priimami ligoniai kiekvieną dieną nuo 14 iki 16 val., o nuo 11 iki 12 ir nuo 16½ iki 20 val. ligoniai priimami namų konsultorijoje RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro).

444 (Bom Retiro).

BENDRUOMENĖS CHORO KONCERTAS

Birželio mėn. viduryje Bendruomenės (choras yra numatęs suruošti koncertą. Pelnas bus skirtas s a l ū s statybai.

Balandžio m. 24 d. Santos katedroje Bendruomenės choras su dideliu pasisekimu giedojo šv. Jeronimo misias. Giedojimo klausėsi ir Sautos vyskupo generalinis vikaras. Taj jau antrą kartą choras gražiai užsirekomendavo Santos visuomenei savo giedojimu.

BENDRUOMENĖS NARIŲ DĖMESIUI

Neužilgo bus šaukiami skyrių, o paskiau visuotini susirinkimai. Todėl narių pareiga yra ligi susirinkimui sumokėti bent už pusę metų nario mokestį, įsigyti nario knygutę, jei jos neturi.

NAUJAS ŠEIMOS ZIDINYS

Sį šeštadienį, balandžio m. 30 d. Vilia Zelinoj bus jungtuvės Kazio Spirgevičiaus ir Paulinos Ramanauskaitės. Ramanauskų šeima yra nuolatniai «Sviesos» skaitytojai ir Bendruomenės nariai. Laimingo gyvenimo naujai šeimai.

NAUJAS KAPAS

Sio mėn. 12 d. šių met. Santa Casa ligoninėje mirė a. a. Elena Urbonienė, 62 m. amžiaus. Velionė visai nesirgo; mirtis buvo staigi. Pirmadienį 11 d. nuėjo į turgų, pasijuto nesveika, krito ant žemės; pašaukta greitoji pagalba nuvežė į Santa Casa ligoninę, kur 12-4-938 atsiskyrė su šiuo pasauliu, palikdama dideliame nuliūdime 4 sūnus ir dukteris.)

Iš Lietuvos kilus iš Kuprių km. Siaulių valac. kur ir gimė 1875-7-5 d. Atvažiavo į Braziliją 1927 m. su 3 sūnumis ir dukterim. Visą laiką buvo dora ir visų gerbiama moteris. Jonas Butauskas.

MIRĖ LIETUVIS

Praėjusią savaitę mirė Domas Slapkenas, 36 metų amžiaus, ilgokai sirgęs džiuva.

Kilęs iš Pakruonio parapijos. Dideliame nuliūdime paliko žmoną ir 14 metų sūnus, kurie gyvena Villa Zelinoj.

KINDURIO PAREIŠKIMAS

Aš, Zemiau pasirašęs, Anupras Kinduryš, pareiškiu, kad pinigai, sumoje 720\$000 (septyni šimtai dvidėšimtis milreisių), kuriuos aš buvau įteikęs «Lietuvio» redaktoriumi Stasiuj Vancevičiumi nusijuti Lietuvos mano tėvam į Linkniėnus, 1937 metais, balandžio mėnesio 2 diena, rusijuti buvo tik 1938 metais sausio mėnesio 28 dieną. Jie, tie pinigai, nusijuti buvo tik po to, kai aš ir kiti lietuviai buvome padavę prieš Vancevičiumi skundą ir iškėlę bylą São Paulo Delegacia de Vadiagem. Tas rodo, kad «Lietuvio» redaktorius Stasys Vancevičius mūsų pinigų buvo pasiavinęs ir išlaikė juos beveik metus laiko savo kišenėje tol, kol nukentėjusieji pradėjo ieškoti savų pinigų per policiją.

Ta pačia proga dėkoju lietuviškų laikraščių «Sviesa» ir «Lietuvių Aidas Brazilijoje» redakcijoms, kad jos daug padėjo mums, nukentėjusiems, išieškoti iš Vancevičiaus mūsų sunkiai uždirbtus rejsus, kuriais mes norėjome paremti ir sušvelinti savo tėvellus. Jei ne būtų lietuviškų redakcijų, tai, gal, dar ir šiandieną šitų pinigų nebūtume atgavę. São Paulo, 1938 met. balandžio m. 27 dieną.

Anupras Kinduryš.

NAUJI CENTRO NARIAI

- Jokūbas Atkočius
- Vincas Kukučionis
- Jurgis Kazlauskas
- Zigmąs Genys
- Juozas Petrokas
- Antanas Kukučionis
- Zofija Kukučionienė
- Jonas Steponavičius
- Adelė Steponavičiūtė
- Pranas Kalauša
- Juozas Maskoljūnas
- Jonas Jodelis
- Albinas Bitinas
- Bronė Bitinienė
- Antanas Sabasevičius
- Antanas Aukštinaitis
- Marija Aukštinaitytė
- Petras Siniauskas
- Juozas Marušinskas
- Mikolas Budrevičius
- Anupras Kinduryš
- Antanas Rauličkis
- Bronė Rauličkienė
- Janina Rauličkytė
- Antanas Rauličkis
- Aliusė Pileckienė
- Jonas Mackus
- Mikolas Ziltnskas
- Marija Bendortienė
- Antanas Masevičius
- Mečius Pileckas
- Aldona Pileckaitė
- Vanda Lejkutė
- Domjcelė Trimonienė
- Henrikas Pileckas
- Juozas Gruodis
- Anelė Leikienė
- Ona Mikaloniė
- Martina Mikaloniė
- Stepas Leikus
- Bonifacas Jasūnas
- Kazys Minca
- Petras Masevičius
- Anelė Mincaitė
- Jurgis Bendorius
- Ceslovas Masevičius
- Pranas Stokna
- Cicilija Survilienė
- Stašys Minca
- Elena Mincienė
- Marcelė Stoknaitė
- Magdalena Makarevičienė
- Stasė Masevičienė
- Konstancija Masevičiūtė
- Elena Ziltnskienė
- Jonas Gruodis
- Elžbieta Mackienė
- Mikalina Nemickienė
- Vytautas Zijlnskas
- Danutė Gruodytė
- Julija Gruodienė
- Antanas Mackus
- Petras Lindvinavičius
- Ona Nemickaitė
- Stasė Nemickaitė
- Petras Stokna
- Antanas Nemickas
- Jonas Butėnas
- Vincas Stokna
- Jonas Survila
- Agota Stoknienė
- Antanas Rukšėnas

VAZIUOS PAS INTERIORO LIETUVIUS

Kitą savaitę vienas kolonijos kapolionu važiuos į Rio Grande do Sul lankyti ten gyvenančių lietuvių.

LAIŠKAI YRA: Juozui Vaišnorai, Onaj Rišer ičienei, Antanui Savukynui, Anuprai Tumėnui.

NAUDOKITĖS PROGA!

VILLA LUCIA

(Bairo Villa Prudente) tarp Villa Zelinos ir Villa Bellos jau pradėdamas pardavimas žemės sklypų ILGAM ISSIMOKĖJIMUI, be palūkanų. Suteikiama

MEDZIAGOS IR STATYBAL Rastinė vietoje.

Pamaldos

Sį sekmadienį, gegužės m. 1 d.

Pamaldos bus:

Šeštadienio vakare nuo 4 val. Villa Zelinoj išpažinties mokyklų mokiniams išklausius mokinius, išpažinties galės prjeiti ir kiti.

Sekmadienį — MOTINOS DIENA.

Ryte—ligi 9 val. bus klausoma išpažinties. Devintą val. šv. Mišios motinų intencija. Po Mišijų pamokslas.

Mokyklų mokiniams komunija bus dalijama 8 val. ryto.

Po pirmųjų Mišijų šaukiamas LIET. KATALIKIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS susirinkimas, kuriame bus keleta svarbių pranešimų.

Suma vienuoliktą val. su įstatymu Sv. Sakramento ir procesija.

Sumai atvažiuos ir p. Konsulas Polištaitis su šeima.

MISPARAI bus 5 val. vakaro su įstatymu Svenč. Sakramento.

Po Mišparų gegužinės pamaldos.

Sv. Antano do Pary bažnyčioj summa 11 val.

EVANGELIJA ANTRAM SEKMADIENIUI PO VELYKU

šv. Jono 10, 11—16.

Anuo metu Jėzus kalbėjo: Aš gerasis ganytojas, aš pažįstu savasias, o manosios mane, taip kaip pažįsta manė tėvas ir aš pažįstu Tėvą. Todėl aš guldau savo gyvybę už savo avis. Ai turiu ir kitų avių, kurios nėra iš šios avidės; man reikia ir jos avestį; jos klausys mano balso, ir bus viena avidė ir vienas Ganytojas.

GEGUŽINĖS PAMALDOS

Gegužės m. paskirtas yra Marijos garbei. Šį mėnesį bažnyčiose ir namuose giedama ar kalbama Marijos garbei litanija.

Villa Zelinoj lietuvių bažnyčioj gegužinės pamaldos bus šikiadieniais 7 val. vakaro. Sekmadieniais 5 val. vakaro. Po pamaldų bus palaiminimas su Svenč. Sakramentu.

SUTVIRTINIMO (Dirmavonės) Sakramentas bus teikiamas po Velykų Villa Zelinoj, lietuvių bažnyčioj. Norintieji priimti Sutvirtinimo Sakramentą tuoj privalo užsirašyti pas kolonijos kapolionus.

PIGUS IR SAZININGAS DARBAS LIETUVIO A. NIZEVICIAUS

SIŪVYKLOJ **Marijampolė**

RUA TAQUARY 92.

Lietuviai, visumet palaikykim lietuvius

